



LÆRLEG • FAGLIG INSPIRATION

Samarbejde • relationer • fællesskab

SAMARBEJDE I KLASSEN

Sådan hjælper du børn i 0. klasse med at lytte, bidrage og lykkes sammen

Samarbejde er en færdighed - og færdigheder bliver stærkere, når de øves.

Hvad betyder samarbejde i 0. klasse?

For børn i børnehaveklassen handler samarbejde om meget mere end at sidde ved samme bord. De skal gradvist lære at dele ideer, lytte, vente, hjælpe, forhandle, tage en rolle og holde fast i en fælles opgave.

Det kræver tydelige rammer og mange små erfaringer. Når læreren gør samarbejdets handlinger synlige, bliver det lettere for børnene at forstå, hvad de konkret kan gøre.

Målet

Barnet skal opleve: **Jeg kan bidrage. Andre kan noget, jeg ikke kan. Vi kan hjælpe hinanden. Vi kan blive enige om en måde at komme videre på.**

Vigtigt

Samarbejde betyder ikke, at alle skal være enige hele tiden. Børn kan øve sig i at være uenige, lytte og stadig løse en opgave sammen.



GØR SAMARBEJDE KONKRET

Samarbejde • relationer • fællesskab

7 lærer-greb, der hjælper børnene

1. Giv en tydelig fælles opgave	Vælg opgaver, hvor børnene faktisk har brug for hinanden: byg et tårn, lav en fælles tegning eller løs en sorteringsopgave sammen.
2. Fortæl hvad godt samarbejde ser ud som	Sig fx: "I godt samarbejde får begge lov til at tale, begge hjælper, og vi passer på materialerne." Hold kriterierne få og konkrete.
3. Giv børnene roller	Brug enkle roller som materialemester, bygger, tegner, fortæller eller opryder. Skift rollerne, så børnene prøver forskellige måder at bidrage på.
4. Øv hjælpesætninger	Fx: "Hvad synes du?", "Skal vi gøre det sammen?", "Kan du hjælpe mig?", "Jeg har en idé", "Lad os prøve din idé først" og "Hvordan kommer vi videre?"
5. Start med korte forløb	Fem gode minutters samarbejde er bedre end en lang opgave, der bliver uoverskuelig. Udvid tiden, når børnene får mere erfaring.
6. Sammensæt grupper bevidst	Lad ikke altid børnene vælge selv. Varier makkerpar og små grupper, så alle får erfaring med flere klassekammerater.
7. Tal om processen bagefter	Spørg ikke kun: "Blev I færdige?" Spørg også: "Hvad gjorde I, da I var uenige? Hvem hjalp? Hvad virkede godt?"



SAMARBEJDSAKTIVITETER

Samarbejde • relationer • fællesskab

8 aktiviteter til 0. klasse

Byg det sammen	Giv 2-4 børn klodser og én fælles byggeopgave. Alle skal bidrage med mindst én idé.
Fællestegningen	Børnene skiftes til at tilføje noget til det samme billede. Tal om at bygge videre på andres ideer.
Makker-puslespil	Del brikker eller information mellem to børn, så de kun kan løse opgaven ved at hjælpe hinanden.
Transportér bolden	To børn skal flytte en bold eller genstand uden at bruge hænderne. Fokusér på kommunikation frem for fart.
Byg efter forklaring	Det ene barn beskriver en lille konstruktion, mens makkeren bygger. Derefter bytter de roller.
Historien går videre	Ét barn starter en historie. De andre tilføjer én sætning ad gangen og skal bygge videre på det, der allerede er sagt.
Sortér sammen	Gruppen får billeder, former eller ord og skal blive enige om, hvordan de kan sorteres.
Fælles mission	Giv hele klassen en opgave, fx at gøre lokalet klar til en aktivitet, hvor alle har en lille funktion.

Undgå at gøre samarbejde til konkurrence	Hvis målet er samarbejde, så lad succeskriteriet handle om processen: at lytte, hjælpe og bidrage - ikke om hvilken gruppe der bliver først færdig.
---	---



NÅR SAMARBEJDET BLIVER SVÆRT

Samarbejde • relationer • fællesskab

Hjælp børnene videre uden at overtage

Når én bestemmer det hele

Stop op og fordel taletid eller roller. Spørg: "Hvilken idé har din makker?" Hjælp gruppen med at opdage, at flere kan bidrage.

Når et barn trækker sig

Giv barnet en tydelig, overskuelig rolle og hjælp gruppen med at invitere konkret: "Vil du vælge den næste brik?" frem for blot "Du skal være med".

Når børnene er uenige

Lær dem små strategier: prøv begge ideer, skiftes, kombiner ideerne eller spørg gruppen, hvilken løsning der passer bedst til opgaven.

Når nogen laver en fejl

Brug fejlen som fælles problemløsning: "Hvad kan vi ændre?" og "Hvem har en idé?" Det hjælper børnene med at se fejl som noget, gruppen kan arbejde videre med.

5 minutter efter samarbejdet

Vælg 1-2 spørgsmål: Hvad gjorde I godt sammen? Hvornår lyttede I til hinanden? Hvem hjalp gruppen videre? Hvad gjorde I, da I var uenige? Hvad vil I prøve næste gang?

Det vigtigste er ikke, at børnene altid samarbejder perfekt. Det vigtigste er, at de får mulighed for at øve, reflektere og prøve igen.

Små skridt - store milepæle

LærLeg • Inspiration til undervisere i børnehaveklassen / 0. klasse